

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatio Synoptica De Iudiciis Ad Lib: II. Decretal: Gregorii IX.

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

4. Quae differentia inter consuetudinem juxta legem? contra legem & praeter legem? quae ex his juris constitutiva? quae conditiones consuetudinis contra legem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

fic frequentatos esse, ut probabiliter in
 communitatis notitiam devenire potue-
 rint. *Abbas in cap. ult: de consuet. 3.* Scientia
 & tacitus consensus potentis legem con-
 dere: namque in eo differunt. *cit. L. 35.*
sup: suar: libr. 7. de leg: cap: 2. lex sive insti-
 tutio, & consuetudo, quod in illa expref-
 sus consensus, in hac tacitus interveniat:
 tacite autem Princeps consentire & ap-
 probare censetur. *S. Thom: 1. 2. q. 97. à 3 ad 3.*
 si sciens populi morem, cum posset prohibe-
 re non prohibeat. 4. ut actus à majori
 parte populi certo tempore frequentati
 sint, animo inducendæ obligationis &
 consuetudinis. *Molin: tr. de just. disp: 77.*

4. Porrò cum triplex consuetudo distin-
 gui soleat secundum legem, præter legem,
 & contra legem, tradita à nobis definitio
 sup: & assignatæ conditiones tantum con-
 veniunt consuetudini, quæ est præter le-
 gem, quia hæc sola juris constitutiva est
 per tacitum consensum, ubi lex scripta per
 expressam voluntatem promulgata defi-
 cit. Quod verò attinet ad consuetudi-
 nem secundum legem (de qua sermo est
*Luc: 2. Cap. ut facerent secundum consuetu-
 dinem.*

dicem legis pro eo:) illa supponit legem scripto vel verbo præexistentem, quam consuetudo approbat & confirmat. *Gratian. super cap: in istis dist. 4. l. 37. ff. de leg leges enim instituuntur cum promulgantur, firman- tur moribus cum utentium approbantur. Quare dictum, Glossæ & DD. in cap. sopita de cens: Quod duplici jure fulcitur is, cui & lex & consuetudo assistit. non ita accipien- dum est, Suar. sup. cit. lib. 7. cap. 4. num: 15. quasi leges per consuetudinem confirma- tæ duo sint vincula vel jura distincta, sed unum id verò firmitus magisq; indubita- tum, quippe virtualiter quasi ex duplici jure compositum.*

5: Quantum verò ad consuetudinem contra legem, per illam propriè non constituitur jus sed tollitur, quare non tam jus consuetudinis dici debet, quàm jus defues- tudinis: cujus conditiones brevi com- pendio duæ recensentur. *L. fin. cap: ult: de consuet: videlicet ut sit rationabilis, & le- gitimè præscripta. Prioris regulam assi- gnant nonnulli, videlicet eam consuetu- dinem, ut rationabilem censendam esse, quam jura ipsa non improbant, non leges,*
non